

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Psychospołeczne podstawy rehabilitacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2022/2023	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Psychologia, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalnościowe	
Rok studiów: IV		Semestr: 7	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: prof.ucz.dr hab. Remigiusz Kijak, remigiusz.kijak@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: wiedza z zakresu psychologii rozwojowej i klinicznej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: zapoznanie studentów z psychospołecznymi uwarunkowaniami rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, rozwinięcie umiejętności diagnozowania ich potrzeb oraz projektowania oddziaływań rehabilitacyjnych, a także kształtowanie postaw empatycznych i gotowości do interdyscyplinarnej współpracy w procesie wsparcia.			
Efekty uczenia się określone dla zajęć			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			

W_01	Student zna i rozumie psychospołeczne uwarunkowania rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.	K_W01		
W_02	Student wymienia i charakteryzuje metody rehabilitacji psychospołecznej oraz ich zastosowanie w praktyce.	K_W09		
W_03	Student identyfikuje czynniki środowiskowe (rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza) wpływające na proces rehabilitacji.	K_W14		
Umiejętności – potrafi				
U01	Student potrafi przeprowadzić diagnozę potrzeb psychospołecznych dziecka z niepełnosprawnością i jego rodziny.	K_U03		
U02	Student projektuje i analizuje programy wsparcia oraz rehabilitacji uwzględniające indywidualne potrzeby podopiecznych.	K_U08		
U03	Student stosuje podstawowe techniki komunikacji terapeutycznej w pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością.	K_U20		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_01	Student wykazuje postawę empatyczną i etyczną w kontakcie z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami a także dostrzega i przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, promując integrację osób z niepełnosprawnością.	K_K01		
K02	Student jest gotów do współpracy w interdyscyplinarnym zespole (pedagogzy, lekarze, terapeuci) na rzecz efektywnej rehabilitacji.	K_K03		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		

TP-01	Wprowadzenie do psychospołecznych aspektów niepełnosprawności. Definicje, modele niepełnosprawności (medyczny, społeczny, biopsychospołeczny). Psychologiczne i społeczne konsekwencje niepełnosprawności w rozwoju dziecka		wykład problemowy	egzamin pisemny: test
TP-02	Rozwój psychospołeczny dzieci z niepełnosprawnością. Etapy rozwoju a różne typy niepełnosprawności (intelektualna, ruchowa, sensoryczna). Wpływ niepełnosprawności na tożsamość, samoocenę i relacje rówieśnicze.		wykład problemowy	egzamin pisemny: test
TP-03	Rodzina dziecka z niepełnosprawnością – wyzwania i wsparcie. Dynamika rodziny: fazy adaptacji do niepełnosprawności dziecka. Style wychowania, postawy rodzicielskie, ryzyko wypalenia opiekunów.		wykład problemowy	egzamin pisemny: test
TP-04	System wsparcia społecznego – rola szkoły i środowiska lokalnego. Integracja vs. segregacja w edukacji. Rola nauczycieli, asystentów i rówieśników w procesie rehabilitacji .		wykład problemowy	egzamin pisemny: test
TP-05	Teorie i metody rehabilitacji psychospołecznej. Podejście rehabilitacyjne wg WHO (ICF). Terapia poznawczo - behawioralna, terapia zabawą, trening umiejętności społecznych.		wykład problemowy	egzamin pisemny: test

TP-06	Zaburzenia współwystępujące u dzieci z niepełnosprawnością. Depresja, lęk, ADHD, zaburzenia zachowania – diagnoza i interwencje. Trauma związana z hospitalizacją lub stygmatyzacją .		wykład problemowy	egzamin pisemny: test
TP-07	Prawne i etyczne aspekty rehabilitacji. Konwencja ONZ o prawach osób z niepełnosprawnością. Etyka w pracy psychologa: autonomia, zgoda na terapię, ochrona danych		wykład problemowy	egzamin pisemny: test
TP-08	Nowoczesne trendy w rehabilitacji psychospołecznej. Technologie wspomagające (np. VR, aplikacje terapeutyczne) . Innowacyjne programy społeczne (np. mentoring rówieśniczy) .		wykład problemowy	egzamin pisemny: test
		ćwiczenia		
TP-09	Analiza indywidualnych potrzeb dziecka z niepełnosprawnością .		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy - prezentacja multimedialna, studium przypadku	kolokwium, case study - analiza przypadków
TP-10	Komunikacja z dzieckiem i rodziną .		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy - prezentacja multimedialna, warsztaty	kolokwium, warsztaty – symulacje rozmów z rodzicami
TP-11	Projektowanie planu rehabilitacji psychospołecznej - tworzenie programu wsparcia dla wybranej niepełnosprawności .		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy - prezentacja multimedialna, praca w grupach	kolokwium, projekt

TP-12	Trening umiejętności społecznych (TUS) – scenki sytuacyjne .		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy - prezentacja multimedialna, warsztaty, scenki sytuacyjne	kolokwium, warsztaty, scenki
TP-13	Życie z niepełnosprawnością w różnych kulturach .		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy - prezentacja multimedialna, warsztaty	kolokwium, warsztaty
TP-14	Etyczne dylematy w pracy psychologa – debata .		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy - prezentacja multimedialna, debata	kolokwium, debata
TP-15	Prezentacja projektów Studenckich.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy - prezentacja multimedialna, metoda projektu	projekt - prezentacja projektu

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa :

- Krzysztof Rejman, Grzegorz Błażejowski (2022), Problemy medycznej i środowiskowej rehabilitacji dzieci oraz młodzieży z niepełnosprawnością ruchową, Rzeszów: Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej.
- Hanna Olechnowicz (2012), Terapia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną : programy i metody, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Barbara Winczura. (red.), (2017), Emocje dzieci i młodzieży z trudnościami w rozwoju i zachowaniu, Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Teresa Rostowska, Aleksandra Peplińska (red.) (2010), Psychospołeczne aspekty życia rodzinnego, Warszawa: Difin.
- Piszczek M. (2007). Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka. Wybrane zagadnienia. Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej..

Literatura uzupełniająca:

- Konarska J. (2019), Niepełnosprawność w ujęciu interdyscyplinarnym, Kraków: Oficyna Wydawnicza AFM.
- Politańska M. Indywidualizacja pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – dostosowanie warunków kształcenia, Warszawa: ORE. <http://www.npseo.pl/data/documents/3/241/241.pdf>
- Piotr Plichta, Iwona Jagoszewska, Joanna Gładyszewska-Cylulko, Bernadeta Szczupał, Agnieszka Drzazga, Beata Cytowska (2017), Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami: charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie, Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Jadwiga Stawska (2014), Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Poradnik dla nauczyciela, Warszawa: Difin.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	40
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,4
	Praca własna studenta		1,6

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- W01- W03 - czytanie wskazanej literatury, metoda weryfikacji: egzamin - test, kolokwium

- U01 - U03 - przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu: metoda weryfikacji: egzamin - test, projekt, warsztaty, case study, scenki, debata

- K01 - K02 - prezentacja projektu, warsztaty, scenki, debata, metoda weryfikacji: obserwacja studentów podczas wykonywanych zadań

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

a) w zakresie wykładów:

- na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach;

b) w zakresie ćwiczeń:

- na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań.

1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga).

2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.

3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?

4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską).

5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

Ocena podsumowująca:

Wykład: ocena wiedzy wykazanej na egzaminie pisemnym o charakterze problemowym.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Ćwiczenia:

Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena z kolokwium, aktywności w trakcie zajęć, ocena efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się. Liczba punktów wymagana do zaliczenia kolokwium (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**